

Kako pomagati neizlječivom bolesniku

Verica Jačmenica-Jazbec, dr. med.

Zašto nam je to tako teško

Teška bolest našega bližnjega neminovno nas upućuje da razmišljamo i o svojoj vlastitoj bolesti i smrti. To nam je uvijek teško i odbojno i zato svi bježimo od toga. Čak i onda ako smo vjernici. Neizlječiva bolest našega bližnjega trebala bi u nama vjericima pobuditi misao: ja sam kršćanin. Ja imam dragocjenu nadu da će Bog biti uvijek uz me; da me On niti u najtežem mojem životnom času neće napustiti. Bolest i život uvijek idu zajedno. To su dvije povezane karike. Teški bolesnik veoma dobro zna kada je pri kraju svojega životnoga puta. On se ne boji toliko blizine smrti, koliko pomisli da će ostati usamljen. Zato žudi za svojom obitelji.

Postupak s bolesnikom

Obitelj pak, upravo od straha i nemoći pred bolešću i smrću, često svojega neizlječivoga bolesnika odvodi i predaje u zdravstvenu ustanovu. Poznato je da 95 % teških i neizlječivih bolesnika želi bolovati u svojoj obitelji, a ne u bolnici. U takvom teškom stanju bolesnik najviše vapi za ljudskom blizinom. Bolesnici gotovo uvijek žele s nekim razgovarati o svojoj bolesti. U bolnici oni o svojim strepnjama nemaju s kime razgovarati; tamo su liječnici i medicinsko osoblje prezauzeti svakodnevnim rutinskim poslovima. Zato su bolesnici u bolnici najčešće vrlo osamljeni. A to im pričinjava veliku bol i patnju. Oni su željni „svoje postelje“ kod kuće, „svojega sunca“ na dvorištu, „svojega komadića neba“ kojega mogu vidjeti kroz „svoj prozor.“

Kako biti uz bolesnika

Bolesniku je susret sa poznatim i dragim osobama najčešće djelotvorni lijek. On od toga živi u dugim bolničkim noćima.

Rođaci i susjedi!

Otiđite u posjet svome bolesniku. Planirajte si vrijeme koje ćete u miru provesti uz njega. To može značiti da ćete možda jedno vrijeme biti samo tiho i mirno prisutni uz njegov krevet.

Izbjegavajte stajati uz bolesnika koji leži na postelji! Na taj način on je u nižem i podčinjenom položaju. Izbjegavajte sjedati na njegov krevet! Na taj način mu ulazite u njegov osobni prostor ili ga ljuljate; a bolesnici to ne vole.

Primaknite si stolicu i budite svojim očima u razini njegovih očiju. Slobodno bolesnika nježno dotaknite, dajte mu do znanja da iskreno želite biti s njime. Odmjerenim riječima govorite mu da nema tako teške bolesti koja bi mogla umanjiti njegovu ljudsku vrijednost. Dobri Bog je sve nas ljude stvorio iz ljubavi i On nas nikada neće napustiti. Svi smo mi, i u zdravlju i u bolesti, zauvijek njegova ljubljena djeca.

Za vrijeme posjeta pomno oslušajte želje bolesnika.

Kako razgovarati sa bolesnikom

Najbližoj rodbini uvijek će ostati prepušteno koliko se bolesniku može reći o njegovoj bolesti. Na njegova pitanja odgovarajte samo toliko, koliko on traži. Iz poštovanja prema njemu budite iskreni. Ako volite bolesnika, tada mu nećete lagati ili govoriti zamašnjeno. To osobito bolno doživljavaju oni ljudi koji su tijekom svoga života uvijek bili otvoreni i jasni. Čak niti zdrav čovjek ne želi slušati informacije koje su nejasne, nepouzdana ili djetinjaste, a kamo li bolesnik. On je svjestan da mora dovršiti neke svoje važne životne račune, srediti svoje odnose s obitelji, s prijateljima i s Bogom.

Nemojte u razgovoru s bolesnikom tražiti uzroke bolesti!

Nemojte tražiti krivca za bolest!

Nemojte se pretvoriti u bolničkoga špijuna i tražiti greške kod liječnika ili sestre!

I vi i bolesnik potrošiti ćete na taj način dragocjenu snagu, a nećete doći do nikakvoga zaključka.

Bolest uvijek dolazi sama i ona je uvijek jača od nas.

A liječnik i sestre žele bolesniku samo dobro. Budite im saveznik u borbi protiv bolesti.

Nije dobro da bolesnika tijekom posjeta uzbuđujete svojom vlastitom žalošću, jaucima, naricanjima ili plačem.

Iz poštovanja prema njemu budite mirni i ozbiljni, kako to dolikuje takvom dostojanstvenom trenutku. U razgovoru uvijek ostavite otvorena vrata za -nadu. Bolesnik uvijek ima pravo na nadanje. Ponekad će vam bolesnik otkriti da je opterećen nekim svojim grijehom. Recite mu da svi imamo iskustvo da je grijeh težak teret na duši. Kažite mu da je jedino dobri Bog u stanju preuzeti naš teret i oprostiti naš grijeh.

Bolesnom vjerniku, ako to želi, uvijek se mora omogućiti da prizna svoj grijeh, da ga se oslobodi u svetoj ispovijedi, da učini zadovoljštinu i da se potom u duši smiri ili čak obraduje što je bez grijeha preporođen, čist i lagan.

Za dobru ispovijed nikad nije prerano! Nemojte se ustručavati pozvati svećenika. On dolazi buditi nadu i krijeviti snagu, a ne prizivati kraj. Svećenikov posjet, ispovijed i bolesničko pomazanje mogu pobuditi i najdublju bolesnikovu prikrivenu snagu. Posvećeno bolesničko ulje nije magija, već znak Božje prisutnosti uz bolesnika. Ako je čovjek cijeli život proveo na vjernički način, omogućite mu da na taj način i zaokruži svoj život.

Kako tješiti bolesnika

Kad je čovjek neizlječivo bolestan i na kraju svojega životnoga puta, on se u duši osjeća poput maloga djeteta. On je, kao i dijete, nemoćan i ovisan, željan vaše blizine, zaštite, sigurnosti i topline. Zato se tako prema njemu i ponašajte. S bolesnikom budite blagi i nježni. Nemojte se sramiti ili bojati prihvatiti ga za ruku ili ga blago milovati po licu. Slobodno ga poljubite ako vam je to majka, otac, brat, sestra, dijete, žena, muž... On će to vrlo dobro osjetiti, duboko proživjeti i bit će vam zahvalan na toj gesti.

Ako bolesnik drijema možete mu nježno šaptati u uho; recite mu da se svi nalazimo na putu koji vodi k dobrome Bogu. Možete mu nježno govoriti kako ćemo svi mi jednoga dana ploviti preko jedne široke rijeke. Na njezinoj drugoj obali željno nas iščekuju svi oni koji su otišli prije nas, a koje mi volimo i za koje molimo. Opišite bolesniku dobroga Boga koji nas na drugoj obali čeka i želi nas primiti u svoj zagrljaj.

Bolesniku možete tiho šaptati o prekrasnim stanovima koje je Bog pripremio za sve nas koji smo njegova djeca. Ohrabrujte bolesnika da se posve svjesno, svojevolumno i s povjerenjem prepusti i utone u toplo i svjetlo Božje naručje.

To ćete postići tako da mu govorite o Bogu koji je poput majke: beskrajno blizak, strpljiv, nježan i topao. Ako u posjetu bolesniku pobudite takvo ozračje vjere, sigurnosti i nježnosti, tada ste mu najviše pomogli.

Molitva

Ako bolesniku nije do razgovora, ponudite mu svoju molitvu. Dobro je zajednički moliti. Ako ni to nije moguće, tada tiho molite umjesto njega. Molitva nad teškim bolesnikom prilika je da nadvladate svoju zbunjenost, izgubljenost, smetenost i strah pred bolešću. Molitva će vas iznutra okrijepiti, smiriti i ojačati.

Znajte da bolesnik sve čuje što mu govorimo. Mogu se njegovi pokreti primiriti, disanje postati plitkije, otkucaji srca usporiti, no sluh će ostati otvoren za okolinu do zadnjega daha. Zato neka bolesnik u zadnjim trenucima ne čuje vaš plač ili jauk. U takvim zadnjim trenucima smijete vapiti da Božja blizina obavije vašega bolesnika i pomogne mu prijeći u vječni život.

Dragi župljani! Rođaci! Vjernici! Dragovoljci!

Teški bolesnik nikad nije negdje daleko od vas. On živi u svakoj župi, selu, ulici, susjedstvu, u svakoj velikoj stambenoj zgradi, u svakoj bolnici.

Nemojte misliti da imate još dovoljno vremena da ga posjetite.

Život brzo vene, jer je nježan poput travke ili krhak poput napukle trske.

Podržite bolesnika svojim dolaskom, blizinom i molitvom.